Maharashtra Talathi

Previous Year Paper

Jalna 2015

6 जिल्हा निवड समिती , जालना

तलाठी भरती सप्टेंबर - 2015

एका सांकेतिक भाषेत अक्षराऐवजी चिन्हाचा वापर करून शब्द लिहीलेले आहेत. अक्षराचा व चिन्हांचा क्रम समान आहे असे नाही.

(प्रश्न क्रमांक 1 व 2 करिता लागू)

समज = Δ □ O सफर = O P ⊠ रमण = Δ + P

1. रजत या शब्दाचा संकेत खालीलपैकी कोणता असू शकतो?

A) O⊠P B) ΔO+ C) P□⊙ D) P□Δ

2. समर या शब्दाचा संकेत कोणता?

A) ΔO+ B) O□P C) ΔP+ D) OΔP

खालील गणिती विधाने सांकेतिक पद्धतीने लिहीलेली आहेत. (प्रश्न क्रं. 3 व 4)

3. 1 + 2 = 3, 2 + 3 =7, 3 + 4 =13 तर 5 + 6 = ?

A) 11 B) 41 C) 31 D) 61

4. ABCD FGHIJ KLMNO PQRST UVWXYZ

एका सांकेतिक भाषेत R x N = 8 x 4, U x Y = 11 x 15, तर T x W = ?

A) 10 x 3

B) 10 x 13

C) 13 x 9

D) none of these

5. 4 + 44 + 444 + 4444 + ——— या क्रमाने वाढत जाणाऱ्या या मालिकेत एकूण नऊ पदे आहेत. त्यांची बेरीज केल्यावर बेरजेत दशक स्थानी कोणता अंक येईल?

A) 5 B) 9 C) 3 D) 2

सूचना - प्रश्न क्रमांक 6 व 7 साठी जर (a) A + C - D = B (b) A - C = D (c) A + B+ C + D = 14

6. तर A + C = ?

A) 5 B) 6 C) 7 D) 8

1-C, 2-D, 3-C, 4-B, 5-A, 6-C,

7. **(A + C) ही किंमत काढण्यासाठी दिलेल्या तीन समीकरणांपैकी कोणत्या समीकरणाची गरज नाही.**

A) a B) b C) c D) d

8. **प्रश्न चिन्हाच्या जागी अचूक संख्या शोधा.**

192	
16	24

135	
15	18

126	
?	14

A) 24 B) 36 C) 18 D) 63

9. **दिलेल्या पर्यायांपैकी प्रश्नचिन्हाच्या जागी येणारे विशिष्ट पद शोधा.**

3C	2B	4A
27A	?	64B
9C	4A	16B

A) 8C B) 12B C) 16C D) 18C

10. **या गटाशी जुळणारे पद ओळखा.**

567, 945, 594, 738

A) 667 B) 548 C) 693 D) 746

11. **जर DUTY म्हणजे 4 - 21 -20 - 25 तर TALK म्हणजे ——**

A) 20 - 11 - 2 -10 B) 20 - 1 - 12 - 11

C) 20 - 11- 21 - 1 D) 20 - 11 - 1 - 21

12. **जर OT = 25, तर LX = ?**

A) 12 B) 16

C) 24 D) 36

13. **जर CLOCK = 44 TIME =47तर WATCH = ?**

A) 45 B) 55 C) 52 D)50

14. **खालील बेरजेस * चिन्हाच्या जागी कोणता अंक असेल?**

	3	*	4
+	8	*	3
+	2	9	9
	14	*	3

A) 1 B) 0 C) 5 D) 2

7-B,8-C,9-A,10-C,11-B,12-D,13-B,14-B

खलील प्रश्नात काही संख्या दिल्या आहेत. त्यापैकी एक संख्या सोडून इतर संख्याचा एक गट होऊ शकतो. दिलेल्या पर्यायातून विजोड पद ओळखा. (प्रश्न क्रमांक 15 व 16 करिता लागू.)

15. 102, 241, 465, 501, 372, 192

A) 501 B) 102 C) 465 D) 241

16. 900, 9000, 400, 40,000, 1600, 10,000

A) 1600 B) 10,000 C) 9000 D) 400

खालील मालीकेत काही अक्षरे गाळलेली आहेत. दिलेल्या पर्यायातून अक्षरांचा कोणता गट गाळलेल्या जागी येऊ शकतो, तो ठरवा.

(प्रश्न क्रं. 17 व 18 करिता लागू)

17. gggg h gg – hh g – hhh — hhhh

A) ghh B) ggh C) ghg D) ggg

18. a – cd – bc – acda – d – bc

A) bdab B) abdc C) bddc D) bdba

खालील प्रश्नात अक्षरांचे गट दिले आहेत. यागटाचे वैशिष्टे ओळखून त्या गटात बसणारे पद ओळखा.

19. : QSR, GIH, UTV, KJI

A) FGD B) NOM C) BCD D) VWX

20. चौरसातील संख्या पुर्ण करण्यात यावी.

?	33	34
18	9	9
40	27	41

A) 45 B) 54 C) 61 D) 65

21. :

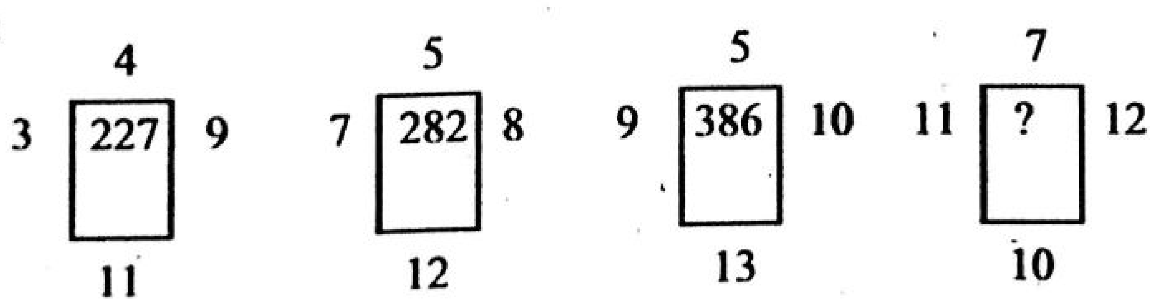

A) 214 B) 314 C) 414 D) 514

15-D,16-C,17-D,18-D,19-B,20-D,21-C

सुचना:- प्रश्नात सांगितल्याप्रमाणे चिन्हाचा बदल करून अचूक पर्याय लिहा.

22. जर ' ÷ ' म्हणजे +, '-' म्हणजे ÷ , 'x' म्हणजे - व '+' म्हणजे x तर खालील समीकरण सोडवा.

(64 x 4) (15 + 2) / 5 + 9 x 3 x 14 ÷ 3 = ?

A) 2/32 B) 1/31 C) 2/31 D) 1/41

23. वडील व मुलगा यांच्या वयाचे आजचे गुणोत्तर 7:2 आहे. 5 वर्षापुर्वी त्यांच्या वयाचे गुणोत्तर 6:1 होते त्यांची आजचे वय किती?

A) 35,10 B) 49,14 C) 40,13 D) 70,20

24. एक रस्त्यावरून काही घोडे व तेवढेच घोडेस्वारही चालत चाललेले आहे. काही अंतर कापल्यानंतर त्यापैकी निम्मे घोडेस्वार घोड्यावर स्वार झाले. आता चालणाऱ्या पायांची संख्या 50 झाली. तर एकूण घोडे किती.

A) 20 B) 05 C) 30 D) 10

25. एका पार्टीत 12 लोक एकत्र आल्यानंतर प्रत्येकाने इतरांशी एकेकदा हस्तांदोलन केले, कोणत्याही दोन व्यक्तीचे हस्तांदोलन एकदाच होईल तर एकूण हस्तांदोलनाची संख्या किती?

A) 55 B) 120 C) 66 D) 122

26. खालील अक्षरांची ओळख सांगा.

क्ष, ज्ञ

A) अर्धस्वर B) महाप्राण

C) जोडाक्षरे D) स्वर

27. तोंडावाटे निघणाऱ्या मूलध्वनींना आपण काय म्हणतो?

A) अनुनासिक B) वर्ण C) शब्द D) व्यंजन

28. खालील संधी सोडवा.

वृक्षौदार्य

A) वृक्ष + औदार्य B) वृक्षात् + ओदार्य

C) वृक्षाद + और्य D) वृक्षौ + दार्य

29. खालीलपैकी 'व्यंजनसंधी' चा सामासिक शब्द कोणता?

A) तेजोनिधी B) दिगंबर

C) उमेश D) देवालय

22-C,23-A,24-D,25-C,26-C,27-B,28-A,29-B

30. खालीलपैकी पररूप संधी उदाहरण ओळखा.

A) एकेक B) नाहीसा C) काहीसा D) झाडीत

31. पुढील चार विधानांपैकी एका विधानात विशेषनाम सामान्यनामासारखे वापरले आहे, ते कोणते?

A) त्याच्या बोलण्यात परंतुचा वापर फार होतो.

B) विचारात तुम्हाला काही प्रश्न असेल तर!

C) श्रीमंताना गर्व असतो. D) या गावात बरेच नारद आहेत.

32. पुढील वाक्यातील नामे किंवा सर्वनामे कोणत्या विभक्तीत आहे ते लिहा.

शेजारच्या मधुने रस्त्यात कुत्र्याला काठीने मारले.

A) प्रथमा अनेकवचन B) ततीया एकवचन

C) पंचमी एकवचन D) चतुर्थी एकवचन

33. पुढील वाक्यातील नामे किंवा सर्वनामे कोणत्या विभक्तीत आहे ते लिहा.

ही वस्तू मी इंग्लंडहून आणली.

A) पंचमी एकवचन B) षष्ठी एकवचन

C) संबोधन D) चतुर्थी एकवचन

34. पुढील वाक्यातील नामे किंवा सर्वनामे कोणत्या विभक्तीत आहे ते लिहा.

शिक्षकांनी मुलांना शाबासकी दिली.

A) प्रथमा एकवचन B) द्वितीया अनेकवचन

C) तृतीया अनेकवचन D) चतुर्थी अनेकवचन

35. 'पतंग वर जाता होता.' वाक्यातील क्रियाविशेषण अव्यय ओळखा?

A) होता B) वर C) जात D) जात होता

36. देशासाठी महात्माजींनी प्राणार्पण केले. वाक्यातील विभक्ती ओळखा.

A) द्वितीया B) चतुर्थी C) पंचमी D) षष्ठी

37. 'आ' हे प्रत्यय लागून बनलेले धातुसाधीत —— आहे.

A) चिंता B) चरण C) भर्ता D) श्रोता

38. खालीलपैकी कोणता उपसर्ग संस्कृतमधील आहे.

A) उप B) नि C) गैर D) यापैकी नाही

39. खालील शब्दांचे लघुगुरूक्रम लिहा. यशोदा =

A) --- B) -U- C) U-- D) UUU

30-A,31-A,32-D,33-A,34-D,35-B,36-B,37-A,38-A,39-C

40. खालील शब्दाचे लघुगुरुक्रम लिहा.

सुमन =

A) UU B) U U U C) - U - D) - - -

41. खालील शब्दाचे लघुगुरुक्रम लिहा.

मीनाक्षी =

A) - - - B) U U U C) - U - D) - U U

42. वृत्ती वसंततिलका न तुझी खुले का? याचा लगक्रम

A) UUUI - UUI - UUI - U -

B) U - - IU - - IU - - IU - -

C) - - UI - UUIU - - UIU - UI - -

D) - - - I -UUIUUUI - - UI- -UI -

43. पद्यपंक्तीतील त्या त्या शब्दांची फोड केल्यानंतर दोन अर्थ कळून येतात. या प्रकाराच्या श्लेषाला---- व एकच शब्द जसाच्या तसा ठेवून त्याचे जेव्हा दोन अर्थ सीवतात त्यास ---- असे म्हणतात.

A) सभंगश्लेष, अभंगश्लेष B) शब्दश्लेष, अर्थश्लेष

C) उपमेय, उपमान D) साधारण धर्म, साम्यवाचक शब्द

44. ----- ----- अलंकार हा जणू, गमे, वाटे, भासे की यासारखे साम्यवाचक शब्द येतात.

A) रुपक B) उत्प्रेक्षा C) उपमा D) उपन्हुती

45. तू मलिन, कुटील,नीरस,जडहि पुनर्भवपणेहि कच साच या पद्यपंतीत ---- हा अलंकार निर्माण झालेला आहे.

A) शब्दश्लेष B) अर्थश्लेष C) सभंगश्लेष D) अभंगश्लेष

46. अ-वसुधा, ब- धारा, क-वसुंधरा, ड-अवनी यापैकी पृथ्वी या अर्थाचे शब्द कोणते?

A) फक्त अ व क B) अ,ब,क,ड

C) फक्त अ, क, ड D) फक्त अ, ब, क

47. 'भारताची उन्नती होण्यासाठी विकासाचं जाळं खेड्यापर्यंत पोहचविण्याची शपथ सर्व शिलेदारांनी घेतली' या वाक्यातील 'उन्नती' या शब्दाचा विरुद्ध अर्थ दर्शविणारा शब्द निवडा.

A) प्रगती B) विकास C) अवनत D) अवनती

40-B,41-A,42-C,43-A,44-B,45-B,46-C,47-D

48. पर्यायी उत्तरातील 'अ' व 'ब' या शब्दगटातून विरुद्ध अर्थी शब्द जोडी कोणती ती शोधा.

	'अ'	'ब'		'अ'	'ब'
A)	अश्व	वाजी	B)	हय	घोडा
C)	अनुज	अग्रज	D)	वारु	तुरुंग

49. पुढीलपैकी वेगळी जोडी ओळखा.

A) लोटा - लोटी
B) दांडा - दांडी
C) बोकड - शेळी
D) आरसा - आरशी

50. सम, सारखा, सहित, समान, योग्य, विरुद्ध हे शब्दयोगी अव्यय----

A) नामसाधीत शब्दयोगी अव्यय आहेत.
B) विशेषण साधीत शब्दयोगी अव्यय आहेत.
C) क्रिया दाखवून वाक्याचा अर्थपूरा करतो.
D) नामाच्या ऐवजी येते.

51. खालीलपैकी कोणाच्या रचनेकडे हिंदू कायदा संहितेचा स्त्रोत म्हणून पाहता येणार नाही?

A) मनू
B) विज्ञानेश्वर
C) जीमूतवाहन
D) कपिल

52. फ्रेंच राज्यक्रांतीच्या वेळी फ्रान्सवर ---- लुई राज्य करीत होता.

A) सोळावा
B) पंधरावा
C) चौदावा
D) तेरावा

53. ------- यांनी लिहीलेली गीते दोन वेगवेगळ्या देशांची राष्ट्रगीते बनली, हे विशेष म्हणावे लागेल.

A) महंमद एक्बाल
B) बंकिमचंद्र चटर्जी
C) रवींद्रनाथ टागोर
D) रॉबर्ट फ्रॉस्ट

54. पर्यायांमध्ये गाईच्या चार जाती नमुद केल्या आहेत. त्यापैकी कोणत्या जातीची गाय अधिक दुध देते?

A) निली
B) जर्सी
C) होल्स्टीन - फ्रिजीअन
D) साहीवाल

55. ------ या मोगल सम्राटाने धूम्रपानास बंदी घालण्याचा प्रयत्न केला होता.

A) अकबर
B) जहांगीर
C) शहाजहान
D) औरंगजेब

48-C,49-C,50-B,51-D,52-A,53-C,54-C,55-D

56. गोदावरीचे खोरे हे गंगा खोऱ्याच्या खालोखाल देशातील दुसऱ्या क्रमांकाचे खोरे होय. या खोऱ्याने देशाच्या एकुण क्षेत्राचा —— टक्के भाग व्यापला आहे.

A) 25 B) 20 C) 15 D) 10

57. खालीलपैकी कोणत्या वर्षी अंतर्गत अशांततेच्या कारणावरून भारतात प्रथमच आणीबाणी पुकारली गेली.

A) 1962 B) 1965 C) 1971 D) 1975

58. सर्वसामान्य अवस्थेत काचेतील सर्व अणु—— असतात.

A) क्रियाशील B) गतिशील

C) उदासीन D) विमुक्त

59. —— या वाळवंटाचा आशियातील सर्वात मोठे वाळवंट म्हणुन निर्देश करावा लागतो.

A) राजस्थान B) कच्छ C) गोबी D) सहारा

60. डोंगरावर अन्न शिजविण्यास जास्त वेळ लागतो. कारण——

A) डोंगर उंच असतो.

B) डोंगरावर वातावरणाचा दाब कमी असतो.

C) डोंगरावर वातावरणाचा दाब जास्त असतो.

D) डोंगरावर वारे खुप जोराने वाहतात.

61. भारतातील खनिज उत्पादनात अग्रेसर असलेले राज्य कोणते?

A) बिहार B) उत्तर प्रदेश

C) झारखंड D) हरियाना

62. गुलामगिरी, शेतकऱ्यांचा असूड, ब्राम्हणांचे कसब, अस्पृश्यांची कैफियत, तृतीय रत्न (नाटक) व सार्वजनिक सत्यधर्म या महान ग्रंथाचे कर्तृत्व ----- या थोर समाजसुधारकाकडे जाते.

A) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर B) गो. ग. आगरकर

C) महात्मा जोतीबा फुले D) न्यायमूर्ती रानडे

63. इ. स. 712 मध्ये भारताच्या इतिहासात घडलेली महत्त्वाची घटना—

A) पानिपतचे युद्ध

B) सिकंदराची स्वारी

C) महमद-बिन-कासीमचे सिंधवरील आक्रमण

D) बौद्ध धर्माची स्थापना

56-D,57-D,58-C,59-C,60-B,61-C,62-C,63-C

64. घटनेच्या कितव्या कलमान्वये जम्मु आणि काश्मीरला खास दर्जा देण्यात आला आहे?

A) 370 B) 369 C) 368 D) 360

65. महाराष्ट्रात ---- मोसमी वाऱ्यांपासून पाऊस पडतो.

A) ईशान्य B) नैऋत्य C) वायव्य D) आग्नेय

66. उपराष्ट्रपतींची निवडणूक लढविण्यास पात्र ठरण्यासाठी किती वर्षे वय पूर्ण असावे लागते?

A) 18 B) 35 C) 30 D) 25

67. भारत संयुक्त राष्ट्राचा सभासद झाला---

A) 26 जानेवारी, 1950 B) 26 नोव्हेंबर, 1949

C) 30 ऑक्टोंबर, 1945 D) 15 ऑगस्ट, 1947

68. सर मोंटीमर डयुरांड या इंग्रज प्रतिनिधीने ----- या दोन देशामधी सीमारेषा निश्चीत केली आहे.

A) पाकिस्तान व भारत B) भारत व नेपाळ

C) पाकिस्तान व म्यानमार D) पाकिस्तान व अफगाणिस्तान

69. 'केपलर' या शास्त्रज्ञाचे नियम कोणत्या शास्त्राशी संबंधित आहेत?

A) पदार्थविज्ञान B) स्थापत्यशास्त्र

C) खगोलशास्त्र D) वनस्पतिशास्त्र

70. 'भटनागर पुरस्कार' कोणत्या क्षेत्रात दिला जातो?

A) चित्रपट B) शेती C) विज्ञान D) साहित्य

71. केंद्र लोकसेवा आयोगाच्या सदस्यास वा अध्यक्षास गैरवर्तणुकीच्या कारणासाठी पदावरून दूर करण्याचे अधिकार राष्ट्रपतींना आहेत; तथापि, या संदर्भात घटना कलम---- मधील तरतुदीचे पालन करणे अगत्याचे ठरते.

A) 318(1) B) 317(1) C) 320(2) D) 319(2)

72. 'कुद्रेमुख लोह' प्रकल्प कोणत्या राज्यात आहे?

A) तेलगंणा B) झारखंड C) कर्नाटक D) छत्तीसगढ

73. 'इंडियन पीनल कोड' (भारतीय दंडविधान संहिता) कोणत्या वर्षी संमत करण्यात आले?

A) 1860 B) 1935 C) 1919 D) 1948

64-A,65-B,66-B,67-C,68-D,69C,70-C,71-B,72-C,73-A

74. 'फ्रीडम अॅट मिड्नाईट' या सुप्रसिद्ध पुस्तकाचे लेखक——

A) कुलदीप नायर B) मुल्कराज आनंद

C) चार्ल्स डिकन्स D) लॅपिरे व कॉलिन्स

75. जमिनीतील पाणी मोजण्यास कोणते उपकरण वापरतात?

A) टेन्शियोमीटर B) पीझोमीटर

C) अॅनिमोमीटर D) हायग्रोमीटर

76. _____ black and ____ white cow is for sale.

A) a, noarticle B) an, a

C) the, the D) no article, a

77. He came to see me____ last week and said that it was___ last opportunity he would have.

A) a, the B) an, the

C) the, no article D) no article, the

78. Article : Choose the correct alternative from those given below.

A) Man is a social being B) The man is social being

C) A man is a social being D) Man is social being

79. Article : Choose the correct alternative from those given below.

A) Oranges are sold by the dozen

B) The oranges are sold by the dozen

C) Oranges are sold by dozen.

D) The oranges are sold by dozen

80. Article : Choose the correct alternative from those given below.

A) The ceylon is to the south of India.

B) Ceylon is to the south of India.

C) Ceylon is to south of India.

D) The Ceylon is to south of India.

74 - D, 75 - A,76 - A,77 - D, 78 - A, 79 - A, 80 - B

81. Tense : Choose the correct alternative from those given below: I — six letters since 8 A.M.

A) wrote B) have written

C) have been writing D) Write

82. Tense : Choose the correct alternative from those given below. If I —— you, I would not lose temper.

A) was B) were C) had been D) would be

83. Modals : Choose the correct alternative from those given below. The current was very swift. however, he— swim to the other bank.

A) ought to B) could C) was able to D) must

84. Fill in the blanks with the approperiate passive form of the verb from the alternatives supplied: How........?

A) is the parcel sending B) the parcel is being send

C) is the parcel being sent D) the parcel is being sent

Instruction for the question no. 85 & 86 : Choose the correct alternative from the ones given.

85. Do you see this ring?

In passive voice this is

A) Is the ring being seen by you

B) Does this ring being seen by you?

C) Is this ring been seen by you?

D) Is this ring seen by you?

86. He is said to have lived on liquid diet.

this, in active voice, is

A) He is said to have been lived on liquid diet.

B) He says to have been lived on liquid diet.

C) He says he has lived on liquid diet

D) People say he has lived on liquid diet.

81 - B, 82 - B, 83 - C, 84 - C, 85 - D, 86 - D

87. Transformation of sentences : Pick the correct choice from the ones given below.

Mr. Gupta is not so popular as some other employees.

Some other employees are----

A) more popular than Mr. Gupta

B) as popular as Mr. Gupta

C) less popular than Mr. Gupta

D) at least as popular as Mr.Gupta

88. Direct and Indirect sentences : Of the choice given below pick the correct one.

"Don`t answer me back like that", Said Persome to Mary.

A) Persome asked Mary if she would not answer her back like that

B) Persome ordered Mary Don`t answer her back like that

C) Persome ordered Mary not to answer her back like that

D) Persome said to Mary don`t answer her back like that

89. Choose the alternative which is closest in meaning to underlined words in the following sentence.

Yours is a Utopian proposal.

A) fashionalbe

B) idealistic

C) Thought-provoking

D) down-to-earth

90. Choose the alternative which is closest in meaning to underlined word in the following sentence.

I wish we could find some means of reconciling these antagonistic forces.

A) militant

B) various

C) hostile

D) powerful

87-A,88-C,89-B,90-C

91. Choose the alternative which is closest in meaning to underlined word in the following sentence.

Some people are fond of leading a sequestered life.

A) luxurious B) secluded

C) frugal D) full of self-denial

92. Choose the word or phrase nearest in meaning to the key word.

Sagacious

A) cautious B) showing good judgement

C) having good memory D) praiseworthy

Instruction to, the question no. 93 to 96 : Given below are words followed by four explanatory expressions. Choose the expression that explains the given word correctly.

93. Apartheid

A) Policy of non-alignment

B) Policy of aggressive militarism.

C) Policy of racial segregation

D) Diplomancy of highest order

94. Philistine

A) One who does not care for literature or art

B) One who is a fine judge of literature or art

C) One who is old-fashioned as far as art and literature are concerned

D) Devoted to music

95. Credulous

A) A person who easily believes whatever he is told

B) A statement that can be easily believes

C) An action that does credit to the person doing it

D) None of these

88-C,89-B,90-C,91-B,92-B,93-C,94-A,95-A

96. Soliloquy

A) Having very unusual habits

B) Banlishment from one`s native country

C) Speech made aloud to oneself when one is alone

D) None of these

Instructions for the question no. 97 & 98 : Choose the word most nearly opposite in meaning to the key word.

97. Diffidence

A) difference B) monopaly

C) boldness D) effervescence

98. Propitiate

A) approach B) anger

C) promote D) applaud

Instructions for the question no. 99 & 100 : Each of the following idioms is followed by four meanings, of which only one is correct. Choose the correct meaning.

99. To make castles in the air.

A) to do day - dreaming B) to be too ambitious

C) to be conceited D) to be bostful

100. To cut the Gordian knot

A) to server relations

B) to undertake an adventure

C) to throw away the yoke of foreign rule

D) to solve a difficult problem in a bold manner.

***

96-C,97-C,98-B,99-A,100-D